

ඊක්හුල් අවිලව්සියාත්

“ඊක්හුල් අවිලව්සියාත්” යනුවෙන් හැඳින්වන අරාබි වචන ‘පෙළ ගැස්ම’ යන අරුත දෙයි. එය තවත් පැහැදිලි කරනවා නම් මුස්ලිම් කෙනෙකුට වැදගත් දෙයකට වඩා අවැදගත් දෙයකට හෝ අතිවැදගත් දෙයකට වඩා වැදගත් දෙයකට හෝ ප්‍රමුඛත්වය දීම තහනම් වේ. ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු දේට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු යි. ප්‍රමාද කළ යුතු දේ ප්‍රමාද කළ යුතු ය. බරපතල දෙයක් අතපසු කිරීම ද නොකළ යුතු යි යන්න වේ.

පහත සඳහන් උදහරණයෙන් මෙය තේරුම් ගත හැකි ය. එක්තරා ප්‍රදේශයක ජනතාව නියඟය නිසා එදිනෙදා අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට අතපසු වී ඇත. එවැනි අවස්ථාවක තවත් පිරිසක් තම තුන් වෙනි “උම්රාව” ඉටු කිරීමට සූදනම් වෙමින් සිටිති. මේ අවස්ථාවේ නියඟයෙන් පීඩාවට පත් ජනතාවට සහනයක් දෙනවා ද තුන් වෙනි උම්රාව ඉටු කරනවා ද යන ප්‍රශ්නය මතු වේ. සමාජමය වශයෙන් බැලූ විට තුන් වෙනි උම්රාව ඉටු කරනවාට වඩා නියං සහනාධාර ලබා දීම අතිශයින් ප්‍රමුඛත්වය ගනී. මෙසේ ප්‍රමුඛත්වය දීම “ඊක්හුල් අවිලව්සියාත්” යනුවෙන් හැඳින්වෙයි.

තවත් නිදසුනකට අවධානය යොමු කරමු. තරුණකම යනු සාරවත් අනාගතයක් වෙනුවෙන් වූ පුහුණු ව ලබා ගන්නා කාලය වේ. ‘මහලුකමට පෙර තරුණකම ප්‍රයෝජනයට ගනු’ යනුවෙන් නබි (සල්) තුමා අවධාරණය කළේ ය. මෙම අවධිය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා දැනුම, හැකියාව, මානසික හික්මීම, ආධ්‍යාත්මික පුහුණුව වැනි දේ ලබා ගැනීමට උපයෝගී කර ගත යුතු ය. ඉහත කරුණු තරුණ විශේ දී ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු කරුණු වෙයි. එය හැර තාරුණ්‍යය නොනිසි ක්‍රීඩා, සූරාව සුදුව, හෝ වෙනත් අයතා විනෝදංශ වැනි කාලය කා දමන ක්‍රියා මගින් ගෙවා දැමීම උචිත නොවේ. එම නිසා තරුණ්‍යය අනාගතය වෙනුවෙන් ලබාගන්නා පුහුණුවක් කර ගැනීම “පික්හුල් අවිලව්සියාත්” වෙයි.

මුස්ලිම් වරයෙක් තනි පුද්ගලයකු වශයෙන් ද සමාජයක් වශයෙන් ද තමාගෙන් ඉටු විය යුතු ක්‍රියා අතුරින් මුල් තැන දිය යුතු දේ හඳුනා ගෙන ක්‍රියා කළ යුතු වෙයි. අල් කුර්ආනය සහ සුන්නාව මෙයට මග පෙන්වන්නේ ය. අල් කුර්නය එක විට සම්පූර්ණයෙන් ම පහළ වූයේ නැත අවුරුදු 23ක් තුළ සමාජ, දේශපාලන, ආර්ථික වැනි විවිධ අංශවල අවශ්‍යතා හඳුනාගෙන වරින් වර පහල විය. අල් කුර්ආනයේ දේශනය අනුව විධිමත් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වන හෙයින් මෙසේ පහළ වන්නට ඇත. නබි (සල්) තුමා ද තම දෑවාට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු දේවලට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී මග පෙන්වා ඇත. නීති හඳුන්වා දීමේ දී අල් කුර්ආනය සහ සුන්නාව අනුව ක්‍රමානුකූලභාවයක් අනුගමනය කර ඇත.

තරාතිරමෙන් අඩු දෙයකට වඩා තරාතිරමෙන් වැඩි දෙයකට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු යැයි අල් කුර්ආනය පෙන්වා දී ඇත. උදහරණයක් වශයෙන් ඊශ්රායල් සමාජයට අල්ලාන් "මන්නු සල්වා" යන වටිනා ආහාර වර්ගය පිළිගැන් වූයේ ය. ඔවුහු ද සාමාන්‍යය ආහාර දෙන ලෙස නබි මුසා (අලෙලෙ) තුමා ගෙන් ඉල්ලූහ. එහෙත් අල්ලාන් මෙය ප්‍රතික්ෂේප කර "මන්නු සල්වා" ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලෙස පැවසුවේ ය. (2:61)

මෙසේ බාහිර පෙනුමට වඩා අභ්‍යන්තර පෙනුමට ප්‍රමුඛත්වය දෙන ලෙස අල් කුර්ආනය අවධාරණය කරයි. යුදෙව් වරුන්ගේ කිබ්ලාව ද, මුස්ලිම්වරුන්ගේ කිබ්ලාව ව ද යන ගැටළුව පැන නැගුණ විට 'දිසා අනුගමනය කිරීම වැදගත් වන්නේ නැත. ක්‍රියා වල අන්තර්ගත ඊමානයත් ඒ අනුසාරයෙන් එන යහපත් ක්‍රියා වලින් පමණක්. ආනිසංස ලැබේ' යැයි, අල් කුර්ආන් (2:177)පැහැදිලි කරයි.

යුද්ධය සහ සාමය යන දෙකෙන් කුමකටද ප්‍රමුඛත්වය දිය යුත්තේ යනුවෙන් අල් කුර්ආනය අවධාරණය කරයි. යුද්ධයට වඩා සාමයට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු ය. (8:6) ඉස්ලාමයේ සාමය අනිවාර්ය ද, යුද්ධය පැහැරහැරිය යුතු ව ද තිබෙන බව අවධාණය කරයි. 'විවාහයක දී මුෂරික්ට වඩා මුෂමිත්ට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු යි.' (2:221)

'මෙලොව සඳහා ඉපයීමට වඩා පරලොව සඳහා වූ ඉපයීමට මුල් තැනක් දිය යුතු ය' (16:30) යන්න ඒ සඳහා නිදසුන් කීපයකි.

දෑවාව තනි පුද්ගලයකුගෙන් ආරම්භ කරනවා ද? සමාජයක් තුළින් ආරම්භ කරනවා ද? යන ප්‍රශ්නයට නබි (සල්) තුමා තනි පුද්ගලයන් බිහි කර ඒ අනුසාරයෙන් සමාජයක් ගොඩනැගිය හැකි බව, උත්තර දුන්නේ ය. එතුමාගේ මක්කා කාලයේ දී තනි පුද්ගලයන් බිහි කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය දුන්නේ මේ නිසා ය. මෙයට මක්කාව, මදීනාව තුළ සමාජයේ දකින්නට ලැබුණ භෞතික හා සමාජමය හේතු තිබිය හැකි ය. පසු ව තනි පුද්ගලයන්ට වඩා සමාජයට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී සමාජයට ම දෑවාව හඳුන්වා දී ඉදිරියට ගෙන ආවේය. අල් කුර්ආනය එම සමාජයට "කෙරු උම්මක්" (වැදගත් සමාජයක්) යැයි ප්‍රසංශා කරයි.

සෑම ක්‍රියාවකට ම එවා ට සරිලන ගෞරවයක් සහ වටිනාකමක් ලැබී ඇත. ඒවා උචිත වේලාවට පිරිනමන්නේ නැති විට සමාජ අසාධාරණය සිදු වේ. හඳුනාගත් ක්‍රියාවන්ට අප යොමු කරන අවධානය අඩුවෙන් හෝ වැඩියෙන් කරන විට එහි දී ගැටළු ඇති විය හැකි ය. වටිනාකමින් අඩු ඒවා ඉදිරියට ඇවිත් වටිනාකම වැඩි ඒවා පිටුපසට තල්ලු යාමේ දී එහි උද්ඝෝෂන ඇති විය හැකි ය . මෙවැනි දෙයක් ඇති නොවීමට "ගික්නුල් අව්ලවියියාත්" අධික අවස්ථාවක් ලබා ගන්නේ ය. "ෂරීආ" සියලු ම ක්‍රියා කෙරෙහි ඒකාකාරය ව අවධානය යොමු නොකරයි. එක් එක් ක්‍රියාවට ඊට උචිත වටිනාකමක් ලබා දී ඇත. මේ නිසා නීති විද්වත්හු ගර්ල්, වාජ්බි, ජාඉස්, මක්රූන්, හරාම් යනුවෙන් ක්‍රියා වර්ග කර ඇත. සුන්නත් ගර්ලයට වඩා ප්‍රමුඛ වන්නේ නැත. හරාම් වූ දෙය හලාල් වූ දේට වඩා ප්‍රමුඛ නොවේ. සත්‍යය බොරුවෙන් ජය ගත නොහැක. සුදුසුකම් නැති පුද්ගලයා සුදුසුකම් ඇති පුද්ගලයා ඉක්මවිය නොහැකි. අවුල්සහගත තත්ත්වයක් ඇතිනොවන්නේ. නම් ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු දෙය නිරවද්‍යව හඳුනාගෙන එයට නිසි තැන ලබා දිය යුතු ය.

අල් කුර්ආනය මෙසේ සඳහන් කරයි. අන්ධයා සහ හොඳ පෙනීමක් තියෙන කෙනා සමාන වන්නේ නැත. (එසේ ම) අඳුර සහ ආලෝකය සමාන වන්නේ නැත. සෙවණ සහ අවිව සමාන වන්නේ නැත. ප්‍රාණය තිබෙන කෙනා සහ මැරුණ කෙනා සමාන වන්නේ නැත. (35:19-22) උගත් කෙනා සහ නුගත් කෙනා සමාන වන්නේ නැත. (39:7) විරුද්ධ වචනවලින් ප්‍රමුඛත්වය දෙන්නේ කුමකට දැයි මෙහි අවධාරණය කර ඇත.

හදිස් වල ද මෙය දැකිය හැක. නබි (සල්) තුමා අවස්ථානුකූල ව ද එක් එක් පුද්ගලයාගේ හැකියාවට සුදුසු පරිදි විවිධ ක්‍රියාකාරකම් වලට හා විවිධ කරුණු වලට ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී ඇති බව දක්නට ඇත. උදහරණයක් ලෙස ශ්‍රේෂ්ඨ ක්‍රියාව කුමක් දැයි කෙනෙක් ඇසූ විට “නියමිත වෙලාවට සලාතය ඉටු කිරීම” යනුවෙන් පැවසී ය. මෙම ප්‍රශ්නයට තවත් කෙනෙක් ඇසූ විට අල්ලාහ් “අල්ලාහ් කෙරෙහි විශ්වාසය කිරීමයි” යනුවෙන් කීවේය. මෙහි දී සියලු දෙනා ම සහාබාවරුන් වුව ද ඒ පුද්ගලයාගේ අවශ්‍යතාව හෝ මානසික මට්ටම හෝ බෙලහීනකම හෝ හඳුනාගෙන උපදෙස් ලබා දී ඇති බව දැනගන්න තිබේ.

තනිපුද්ගලයාගේ හැකියාව, අවස්ථාව, වර්ධනය, දැනුමේ වර්ධනය යන කරුණු අනුව කුමක් සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු ද යන දැනුම අදට අත්‍යවශ්‍යය වුවමනාවක් වී ඇත. මක්නිසාද යත් ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු දෙය එසේ නොකිරීමෙන් පෙර සඳහන් කළා මෙන් සමාජ ගැටළු පුළුල් වී පැමිණීමට හේතු කරුණු වෙයි. සමගියෙන් සිටීම යන “වාජ්බි වූ” ක්‍රියාවට ඇති අලස ස්වභාවය මුස්ලිම් සමාජය තුළ ගැටළු රැසක් ඇති කිරීමට හේතු වී ඇති බව අද සමාජය තුළ සුලබ ව දැකිය හැකි ය.

“ෆික්හුල් අවිලවිසියාත්” යනු සමාන්‍ය ක්‍රියාදාමයකි. අවස්ථානුකූල ව එකින් එකට ප්‍රමුඛත්වය දීම කළ හැකි ය. මෙවැනි අවස්ථාවල ෂරීආවේ සීමාව ඉක්මවා නොයාමට (ෆික්හුල් අවිලවිසියාත්) ගැන දැනීමක් අවශ්‍යය වෙයි. නබි (සල්) තුමාගේ අභාවයෙන් පසු කලීෆා කෙනෙක් තෝරා ගැනීමේ දී සහාබාවරු එය අනුගමනය කළෝ ය. අබුඋබයිද් (රළු), උමර් (රළු) සහ අබුබකර් (රළු) යන තිදෙනාගෙන් අබුබකර් (රළු) තුමාව ඉදිරිපත් කිරීම දුරදර්ශීව සිතා කළ ක්‍රියාවකි. එම තේරීම “කිලාෆනය” ආරක්‍ෂා කළේ ය.

එම නිසා මේ ගැන දැනීමක්, අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට උත්සාහ කරමු.

අන්‍යාස

01. පහත සඳහන් ක්‍රියාවලීන් ප්‍රමුඛත්වය දිය හැකි ඒවා යටින් ඉරක් අදින්න.
 - i. ඉෂා සලාතය මස්ජිද්හි හුදකලාවේ ඉටු කිරීම.
ගෙදර වැඩවලට උදව් කිරීම.
 - ii. ඉෂා සලාතය ජමාආත් ව ඉටු කිරීම.
අල් කුර්ආනය කට පාඩම් කිරීම.
 - iii. සවස් වරුවේ ක්‍රීඩා කරන්න යෑම.
ප්‍රස්තකාලයට යෑම.
 - iv. අල් කුර්ආනය පාරායනය ඇසීම.
අනතුරට ලක් වූ කෙනෙක් රෝහල වෙත ගෙන යාම.
 - v. ඉරිදි දින වල මිතුරන් සමඟ කයිවාරු ගැසීම.
නෑදෑයෙක් හමුවීමට යාම.
02. ඉස්ලාමයේ සාමය වැදගත්ය, යුද්ධය අවැදගත්ය යන එක පැහැදිලි කරන්න.
03. පෙරට කළ යුතු දෙයක් පසුවට දමීමත්, පසුව කළ යුතු දෙයක් පෙරට යොමු කිරීමෙන් ඇතිවන විනාශය උදහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.